

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 8.a o
seriă 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L X I.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 287.

Brașov, Joi 31 Decembrie v.

1898.

Administrația „model“ în Făgăraș.

Administrația unghurească s'a învârtit în anul 1898 printr'un șir de abuzuri uimitoare, între care defraudările au ocupat locul întâiu.

La Arad Krivanyi, la Făgăraș Jidano-maghiarul Grünfeld au alarmat prin defraudările lor și poporațiunea românească atât de numărătoasă în aceste comitate.

De astă-dată a venit la rând cazul de defraudare a banilor orfanilor dela Făgăraș, care s'a discutat în congregația dela 3 Ianuarie n. a acestui comitat.

Am fi fost în drept a aștepta, ca acest caz revoltător să pună în mișcare pe Români din comitatul Făgărașului și să le dea prilegiu a purta o luptă atât de decisivă și energică în congregația, încât șefii comitatului, cari în mod volnic au delăturat pe Români dela administrația, înlocuindu-i cu niște creaturi de ale lor, existențe dubie și problematice, ca Grünfeld, să fie nevoiți a se ascunde în pământ de rușine în fața gravei lor răspunderi pentru cele întâmplate cu banii orfanilor.

Acésta însă, o spunem cu părere de rău, nu s'a întâmplat. Atacul din partea membrilor români ai congregației n'a fost atât de puternic, ca să producă acel efect, ba multumită compunerii nefiresci și măestrite a congregației, au eșit învingători din discuțiunea, ce s'a înscins în cesiunea amintitei defraudări, contrarii lor.

S'au ridicat, cei drept, mai mulți membrii români, cari au combătut după merit stările putrede în administrația acestui comitat, cerând între altele, ca să se suspende din oficiu și vice-spanul, împreună cu controlorul și cu revisorul comitatului. Dér lupta desfășurată din partea acestor membri români n'a avut nici măcar acel rezultat, ca să siléscă pe șefii comitatului să fie, cel puțin pentru ochii lumii, mai rezervați și mai cu simț în fața marelui răspunderi.

Din contră, după cum apare din raportul, ce-l publicăm mai jos, șefii comitatului Făgăraș s'au purtat și în această congregația cu îngâmfarea obicinuită, ca și cum pe ei nu i-ar privi întru nimic imputările și învinuirile ce li s'au adus; ba ei au dat chiar și în această congregația nouă dovezi, cum desconsideră drepturile poporațiunii acestui comitat, continuând a pune în funcțiunile dela administrația indiviți de aceia, cari nu cunosc de loc limba română.

Cele petrecute în congregația din urmă a comitatului Făgăraș ne dau o nouă probă despre starea de volnică și corupțiune, ce s'a încuibat în comitate, după cum a constat nu de mult în dietă și contele Apponyi.

Acest comitat, bine scim, că este aproape exclusiv românesc, căci elementele neromâne abia constituie 5% din poporațiunea lui. Cu toate acestea, în reprezentanța municipală

Români au ajuns să fiă în minoritate față cu Neromâni.

Acésta este a se mulțumi de-o parte sistemului corupt dominant, care delătură legea și dreptul, înlocuindu-le cu volnicia și forța, de alta lipsei de energiă a poporațiunii rămâne din acest comitat însă-și în validitatea drepturilor și a puterii sale.

Români făgărășeni pörtă în mare parte vina, că au ajuns într'o stare atât de umilită și asuprită. Dér totuși în mai mare parte stările nefiresci și monstruoase dela Făgăraș sunt a se atribui sistemului, ce se practică în administrația, mai ales față cu Români.

Ca mâne se va întâmpla și în Făgăraș să se cêră, ca și în Arad, ca tot poporațiunea să plătescă banii, ce s'au defraudat de cassierul comitatului în urma neglijenței și a lipsei de control din partea celor ce aveau să-l supravegheze.

Bine ar fi, și timpul suprem ar fi, ca Români făgărășeni după atâtea triste experiențe să tragă de aici cel puțin învățătura, că fără strinsă unire și solidaritate în lupta pentru drepturile lor, comitatul lor va ajunge încă în starea cea mai de plâns.

Crisa ungară.

Inceputul tractărilor. Indată după întorcerea sa din Viena, ministrul-președinte Banffy a deschis seria tractărilor de împăcare. Mai înainte însă el a conferit cu Tisza și cu alți corifei din partida liberală, pentru a se sfătui cu ei, în ce mod să începă tractările. Luni după amiază Banffy a chemat la sine pe Szilagy și pe conții Andrassy și Csaky, cărora li-a făcut cunoscut mandatul, ce l'a primit dela Corónă, apoi i-a întrebat, decă au mandat dela toate partidele din opoziție, ér decă au, ce fel de puncte de împăcare pot să dea, respective ce fel de garanții. Membrii amintiți ai grupului disidenților au declarat, pe cum se susține, că n'au încă un astfel de mandat; după acésta ministrul-președinte i-a fi rugat să-și câștige mandat dela partidele din opoziție și să formeze punctațiuni concrete.

Dela ministrul-președinte cei trei reprezentanți ai disidenților s'au dus la hotel „Hungaria“ și au raportat celor ce-i așteptau asupra consultărilor, ce le-au avut cu ministrul-președinte. Mai târziu s'au prezentat, la invitarea lui Szilagy, contele Albert Apponyi, Francisc Kossuth, Ioan Molnar și Geza Polonyi, cărora Szilagy li-a făcut cunoscut decursul conferenței cu Banffy și i-a rugat, că după-ace guvernul a făcut primul pas în direcția tractărilor de împăcare, să comunice cu partidele lor și să stabiléscă: decă voiesc să între în tractări și decă primesc intervenirea disidenților invitați de ministrul-președinte spre acest scop; — decă da, atunci să stabiléscă condițiunile de pace ale partidelor opoziționale.

Conducătorii partidelor au declarat, că iau ad referendum espunerile ce li s'au făcut, vor hotări în privința acésta în înțelegere cu partidele lor, și vor da cât mai grabnic răspuns. Intre altele au mai declarat, că pe cât pot să prevadă, primesc bucurios intervenirea lui Szilagy și soți.

După acésta cei patru conducători de partidă s'au dus fie-care la clubul lor propriu, ca să raporteze. Diarele, ce primim adă yestesc, că atât partidă „națională“ apponyistă, cât și partidă populară sunt gata a intra în tractări. Kossuthiștii vacilează încă. Acum se așteptă cu mare încordare a-se vedé, ce fel de condițiuni vor statori opoziționali, ca puncte de compromis.

Disolvarea camerei. „Express“ din Viena comunică din isvor bine informat — cum dice — că poziția lui Banffy este cât se pôte de tare, că nu pôte fi vorba de crisa ministerială, ba că în consiliul din Viena s'a statorit, că decă obstrucțiunea ar atinge cesiuni de ordine capitală, camera va fi disolvată. Tot acésta o susține și oficiosul „Neues Wiener Tagblatt“, care dice, că camera ungară se va disolva îndată-ce guvernului nu-i va succede transacțiunea cu partidele din opoziție.

Partida liberală singur mântuitoare. Tot „N. W. Tagblatt“ scrie, vorbind la situațiune, că imputernicirea, ce s'a dat guvernului în consiliul coronei, este mărginită în două direcțiuni. Poziția de mare putere a monarhiei pretinde, ca pactul să se garanteze necondiționat. Mai departe, în Ungaria trebuie să domineze o majoritate compactă, care nu pôte să fie, decă liberală. Una dintre condițiunile transacțiunii cu partidele din opoziție este, ca compromisul să nu primejduéscă existența partidei liberale și a guvernului. Urméază de aici, că în decursul conferențelor din Viena nu s'au gândit nici la fusiune, nici la coalițiune, și că și pe viitor guvernul maghiar nu pôte fi decă un guvern eșit din partidă liberală.

Spărietorea cu naționalitățile. Este interesant, că tocmai acum la inceputul tractărilor de împăcare între guvern și partidele din dietă, cari l'au combătut fără cruțare, organele guvernului ies la ivélă éráși cu spărietorea cu naționalitățile. Acésta o fac între alții percinații dela „Festi Naplo“. Intr'un articol mai lung, gazeta guvernamentală dice, că Ungaria străbate momente istorice, când politica maghiară are nevoie de „înțelepciune“ și „disciplină“, pentru-ca Ungaria să-și păstreze în monarhia poziția, care până acum a avut-o numai pe hârtie. Decă în astfel de momente — continuă „P. N.“ — interesul individual și rancuna ar fi mai tari decă resonele de stat, ar trebui să desperéze de puterea victoriei patriotismului maghiar, și ar trebui să se dea dreptate acelora, „cari doresc să între în parlament 40—50 de irredentiști valahi și slovaci, cari vor învăța pe partidele maghiare la unire“.

Cu alte cuvinte, partidele maghiare sunt provocate la unire, pentru-ca să nu vie primejdia intrării în dietă a „Vajahilor“ și Slovacilor.

Congregația dela Făgăraș.

Din comit. Făgărașului Dev. v. 1898.

În 3 Ianuarie n. 1899 s'a ținut o adunare generală estra-ordinară a comisiunii municipale, în care între altele s'a pertractat și raportul vice-spanului privitor la defraudările din banii comitatului. Erau prezenți vre-o 140 de membri. Galeriile încă erau pline.

Se referéază mai întâiu asupra legilor sancționate, cari se iau la cunoscință și se depun în arhivă.

La ordinul ministrului de interne, privitor la modificarea statutului de pensiuni al funcționarilor comitatensți, membrul Dr. Ioan Turcu propune, ca să se statoréscă în statut anumit venit, ce se pôte întrebuința pentru acoperirea escontențărilor, ce se dau acelor funcționari, cari n'au servit încă 10 ani, ca astfel să nu se pótă deseca cu totul fondul înființat pentru atari escontențari. Membrul Dr. Ioan Șenchea propune să se decidă modificarea și întregirea generală a statutului și revisuirea pensiilor date, căci sunt și de cele neaprobaté de ministru și date fără basă. La votare se primesc întregirile propuse de comitetul permanent, ce se înaintéază ministrului spre aprobare.

La adresa comitatului Cianad, prin care se protestéază contra obstrucției din dietă și se aprobă ținuta guvernului, comitetul permanent propune să se sprijinéscă acea adresă. Membrul Dr. Șerban, desaprobând hotărât ținuta guvernului, în și afară de dietă, propune, ca să se trecă peste acésta adresă la ordinea zilei. Membrul Fleischer, prect evangelic, propune să se ia simplul la cunoscință și să se depună în arhivă. Contra părerei comitetului permanent a vorbit și membrul Dr. Ioan Turcu, dicénd, că noi nu putem dori, decă o lucrare permanentă pacinică și egal folositoare tuturor popórelor din patriă. Hotărât suntem în contra orî și cărei obstrucții, ce împedecă cursul legal al agendelor. Voim, și pretindem executarea sinceră și dreptă a legilor, dér nici-decum nu ne putem amesteca în luptele seci și violente ale partidelor noué nebinevoitoare, cari caută numai să ajungă, séu să rămână cu tot prețul la putere. Sprijinesce propunerea membrului Fleischer. — Contra părerei comitetului permanent și pentru propunerea d-lui Dr. Șerban a vorbit și Dr. Șenchea. Retrăgându-și Dr. Șerban propunerea, la votare s'a primit propunerea comitetului permanent cu 77 voturi contra 37.

Raportul vice-spanului despre defraudările comise de cassarul fugit Grünfeld Ignatz, comitetul permanent propune să se ia la cunoscință, și rezultatul cercetării disciplinare ordonate la timpul séu, să se arate comisiunii municipale.

Membrul Dr. Șerban, arătând misiunile, ce sgudue administrația acestui comitat și făcând comparație între modul, cum cei adă atât de vinovați au procedat în anumite casuri față de alți funcționari, cari nici pe departe n'au fost așa de culpabili, năvălind asupra lor cu totă asprimea, ba se pôte dice chiar despotice — propune: ca cercetarea disciplinară ordonată de consiliul administrativ să se continue, dér să se suspende din oficiu vice-spanul Kapocsányi, controlorul Scurtu și revisorul Gergely.

Dr. Șenchea, arătând și densusl peccatele administrației din acest comitat, sprijinesce propunerea d-lui Dr. Șerban.

Apostatul Bozdogi, ca să apere pe unii din cei greșiți, dice, că inferiorii nu pot controla pe superiori; așa dice, că a fost lucrul și cu Grünfeld, cassarul fugit și controlorii lui.

Membrul Dr. Turcu combate afirmările lui Bozdogi, arătând, că sunt periculoase, căci controlorii și revisorii tocmai de aceea sunt puși, ca să controleze în toate direcțiunile și tot ce e prescriis, căci altfel n'ar fi lipsă de ei.

În meritul cauzei vorbitorul nu face

propunere, căci acesta trebuie s'o facă, ca fiscal, la forul disciplinar; d'ér dice, că este dator la tuturor membrilor, ca fără deosebire de naționalitate, în tristele împrejurări, în cari ne aflăm, să ne ridicăm cel puțin în acest moment la adevăratul patriotism și, grupați cu toții într'un simț și un cuget, să căutăm izvorul relelor, să căutăm calea, pe care a înaintat răul, până a ajuns să cadă asupra nenorocitului nostru comitat această pată rușinoasă. Și de vom cerceta numai puțin, îl vom și afla. Noi Românii suntem totdeauna adevărați și buni patrioți, chiar și în timpuri de grele încercări. Nu suntem soții acelora, cari fac speculă cu patriotismul, cari paradază și fac reclamă cu el până sunt la blidul cu plăcintele.

Causa acestor de defraudări nu zace totdeauna numai în lipsa de controlă și supraveghiere, căci bine d'ice Remănuș, că „de hoțul din casă nu te poți păzi”. La noi însă au bătuit ambele aceste miserii.

Dacă am ajuns acolo, unde suntem, este a-se mulțumi nenorocitului sistem susținut cu violență la aplicarea funcționarilor nu după capacitate, ci după placul celor dela putere. Am avut în astă privință o adevărată luptă de gladiatori. D'Vóstră înarmați, ér noi cu mâinile legate, D'Vóstră cu puterea candidării, ér noi cu nimic. Prin candidări volnice a-ți scos din serviciu funcționari harnici și v'ați încunjurat după gustul D'Vóstră cu de aceia, cari au adus lucrul acolo, unde se află. Acuma se răsună numai violența și nedreptatea comisă față de noi, Românii (Așa e! Așa e!)

Fișpanul: sună clopoțelul, face atent pe vorbitor, că acestea nu se țin de obiect.

Dr. Turcu: Ba da, se țin de obiect; trebuie să cunoșcem răul, și să-l delăturăm, căci altfel cele întâmplătoare se vor repeți, p'ote în altă direcțiune... S'au aplicat și funcționari fără nici o serioșitate, ca d. e. fisolgabirșul Benedek din Șercaia, care și face numai heț din serviciu, (înșiră câte-va cazuri ridicole). D-l fișpan, când a venit aici, a dis, că din acest comitat, după părerea sa slab, va face un comitat de model, va face un mărgăritar strălucitor. Și etă ce a făcut.

Vice spanul: Nu-i adevărat n'a dis!

Dr. Turcu: Ba e adevărat, a dis! A dis în ședința municipală, când d-l vice-span de acuma s'a ales în modul știut, ca vice-span. Acesta o știu toți, cari au fost atunci prezenți. Să spună d-l fișpan însuși, dacă nu-i adevărat. (Vice-spanul șoptesce ceva fișpanului).

Fișpanul (sună clopoțelul): Acestea nu se țin de obiect. Fac atent pe vorbitor, să se țină strict de obiect, căci altfel îi detrag cuvântul.

Dr. Turcu: Eu mă țin strict de obiect (Românii și Sașii: Așa e! Așa e!) Eu vreau să dic, că d-l fișpan ni-a făcut mari promisiuni și...

Fișpanul: Da, eu am făcut acele promisiuni, căci așa am creșut.

Dr. Turcu: Ni-ați promis și noi, comitatul întreg, am tot așteptat, am cugetat că mereu se lucră cu mână artistică la lu-oirea și strălucirea aceluia mărgăritar, promis cu atâta emfază. Când, ce să vești! Acuma, după 8 ani de lucru, cădând de sine vâul, ce acoperea acea lucrare, avem în fața noastră, în fața țerei, o figură hidă, o umbră, o pată rușinoasă pe comitat. (Vii aprobări.)

Acum știm, cum și de unde se trage răul, și este datorința noastră a tuturor, ca să căutăm să stărim acel rău. Să se respeteze legea, să nu se țină cont numai de căpătuirea favoriților și a ortacilor, căci o astfel de nerespectare a legii aduce după sine cele mai tragice și rușinoase urmări, după cum este și cazul present cu defraudările.

După-ce se știe, că funcționarii dela casă și revisoriat multe zile de-a rândul au fost trimiși în comune pentru prescrierea și încasarea dăreii de drum, vorbitorul propune, ca comisiunea municipală să îndrume pe vicespan, ca pe acei funcționari să nu-i mai ocupe și cu agende, ce nu cad în sfera lor de activitate.

La votare s'a primit propunerea comitetului permanent, ér celelalte cad.

S'a decis apoi să se facă telefon dela centru la preturi, și dela preturi la notariate.

Comitetul permanent propusese, ca pretura din Arpaș să se transfereze la Cârța, d'ér s'a decis să se transfereze la Viștea inferioară, decât aceasta va avé cuar-tirile necesare.

S'au ales apoi comisiunile: verificătoare, revisională, permanentă, sanitară, centrală, administrativă și toate celelalte comisiuni prescise. La alegeri Românii mai de loc n'au participat, fiind și așa în o mică minoritate.

De fiscal substituit s'a ales Dr. Ioan Turcu, avocat în Făgăraș.

S'a prezentat lista membrilor aleși ai comisiunii municipale, a viriliștilor, și a funcționarilor cu vot.

Te cuprinde durere când vești, că acuma, în cercuri electorale curat românești, ca în Șinca-veche, Veneția inferioară, Mărgineni, Recea, Voila, Lisa, Viștea inferioară și așa mai departe, mai în toate cercurile sunt aleși și Neromâni după placul lor. Peirea ta din tine... — Astfel Românii au rămas în comisiunea municipală tare în minoritate.

Apoi pe notarii comunali îi mai împinge păcatul de se îmbulzesc să se alégă și ei, ca membrii, și-i vești la votare cum se codesc și cum se luptă cu rușinea, până în fine tot trebuie să voteze contra intereselor poporului, care i-a ales și le dă pâinea de toate zilele.

Astfel din 194 de membrii cu vot, sunt Români 89, și anume 63 aleși, 22 viriliști și 4 funcționari. — Notarii comunali și funcționarii comitatensii însă nu se pot număra între Români. Ei trebuie să voteze cu stăpâniilor lor, și decât îi subtragem și pe aceștia, abia mai rămân la vr o 70 de voturi românești față de 129 neromânești.

S'a decis, ca banii comitatului să se depună spre fructificare în părți egale la cele 3 institute de bani din Făgăraș, și 10,000 fl. la banca „Olteana” din Viștea inferioară.

Antreprenorului Petru Leluțiu i-s'a votat o despăgubire de 2000 fl. pentru pierderile, ce le-a avut cu clădirea cheului la valea pieței Făgărașului.

Acuma toți așteptă cu încredere rezultatul cercetării disciplinare. De fugitul Grünfeld nu s'a mai audțit nimic. Pe revisorul Klosz l'au suspendat din oficiu și au substituit în locul lui pe un anumit Boeskor, care nu știe românește. Unui concurent, Boer, însă i s'a detras decretul de substituire, ce i-se dase, tocmai din cauză, că nu știe românește.

Deci a nu ști românește la noi este calificăția, și tot-deodată și disqualificația... după cum îți place, d'ér mai corect dis: după cum le place!

Așa merg la noi toate.

X.

Revistă externă.

Francia și Anglia. În 7 Ian. n. s'a publicat așa numita carte albastră englesă, care cuprinde notele diplomatice, ce s'au schimbat între guvernul frances și engles în afacerea Madagascarului, unde Englesii s'au simțit atinși în interesele lor comerciale prin măsurile restrictive luate de guvernul frances în paguba comerțului Angliei. Din incidentul acesta foile francesce, cât și cele englese, se ocupă cu raporturile dintre cele două state, cari în timpul din urmă au stat și stau pe picior de inimiciție. „Times” de pildă d'ice, că Francia ignorază intenționat deja de șese luni de zile plângerile Englesilor, mai ales în cestiunea insultărilor, la care sunt espuși comercianții englesi. Folia englesă amenință apoi pe Francesii și critică aspru procederea guvernului republicei. Diarele parisiene ținând cont de scrisese presei englese constată, că Anglia este decisă a declara războiul Franciei și că prin urmare acesta trebuie să se pregătească serios la apărare.

Americanii în Filipine. Din Manila se anunță, că drept răspuns la proclamația generalului american Otis, șeful de resculăși Aginaldo a publicat un manifest, în care protesteză contra aceea, ca Otis să fiă numit guvernator militar al insulelor Filipine. Manifestul declară, că indigenii nici-odată nu s'au învoit cu recunoșterea suveranității americane asupra insulelor. La timpul său, generalul Meritt a declarat serbătorește în proclamația sa, că Americanii n'au venit în insule decât pentru a-le libera de sub jugul spaniol. Aginaldo așa d'ér protesteză în numele lui Dumnezeu în contra încălcărilor nedrepte ale Americanilor.

Pericolul Italiei. În numărul de ieri am semnalat senzația ce a produs scirile din urmă despre expediția lui Menelik în contra coloniei americane Massaua și că Italia se pregătește serios a trimite un corp de armată, ca să respingă atacul de cucerire a Negusului. Mai serioșe și mai grave însă sunt scirile ce sosesc din interiorul țării. Turburările de astă-primăvară din Sicilia încep a-se reedita érași și încă într'o măsură primejdioasă. Cu ocaziunea anului nou apusen, 3000 de ómeni din Nisimi (districtul Caltanisseta) au traversat stradele purtând în frunte un drapel național și strigând în continu: Trăescă regele! Jos cu forța brutală! P'ieră consiliul orașenesc! Casele de vamă din préjma orașului au fost incendiate și nimicite dimpreună cu actele, cari se aflau în ele. Carabinierii au fost primiți cu plóie de piatră și mulți dintre ei răniți. Apula încă fierbe, răscolă și-a scos capul mai ales în orașelul Minervino, care și în Februarie anul trecut a fost teatrul celor mai teribile v'ersări de sânge. În nóptea anului nou circulau printre poporațiunea orașului sciri foarte bizare; se vestise, că vor fi arestați 600 de ómeni. În urma acesta s'au refugiat cu sutele din oraș. Prefectul a și operat ca la 1000 de arestări. Tot acesta s'a întâmplat în Mol-fetta. Cele două localități resculate sunt ocupate acum de miliție.

SCIRILE DILEI.

- 30 Decemvrie v.

Viriliștii români în comitatul Sălagiu-lui pe anul 1899 sunt următorii: 1) Georgiu Pop, Basesc (cu dare de 744 fl. 35 cr.) 2) Vasiliu Mica, Someș Odorhei (377 fl. 56 cr.) 3) Andrei Cosma, Șimleu (354 fl. 98 cr.) 4) Georgiu Filip, Sansău (353 fl. 89 cr.) 5) Dr. Georgiu Pap avocat, Zélan (339 fl. 15 cr.) 6) Dr. Vasiliu Gyurkó, Șibou (277 fl. 10 cr.) 7) Florian Cocian, Ceh (255 fl. 08 cr.) 8) Alesandru Pop, Ceh (237 fl. 10 cr.) 9) Simeon Oros adv. Șimleu (236 fl. 36 cr.) 10) Ioan Ceheșeli protopop, Năprade (233 fl.) 11) Vasiliu Pap preot, Oarta de jos (215 fl. 63 cr.) 12) Mihai Pap preot, Cuceu (209 fl. 78 cr.) 13) Mihai Bohățel, Supurul de sus (205 fl. 49 cr.) 14) Ioan Bancoș, Sălsig (200 fl. 65 cr.) 15) Zaharia Varna, Bărsenul de sus (199 fl. 84 cr.) 16) Laurențiu Bran preot, Săplac (170 fl. 26 cr.) 17) Ioan Baști, Chișfalău (168 fl. 73 cr.) 18) Ioan Pap, Domniu (167 fl. 84 cr.) 19) Ioan Fülöp, Santău (159 fl. 81 cr.)

Colindătorii. Studenții colindători din séra de Crăciun, după cum s'a arătat în darea de sémă publicată în numărul de ieri al fóiei noastre, au câștigat în favorul mesei studenților peste 100 fl. v. a. De órece însă în séra de Crăciun n'au putut merge pe la toate familiile române, după cum aflăm, ei vor continua colindatul în pré-séra anului nou, mergând și pe la acele familii, unde n'au putut merge în séra de Crăciun.

Părechea regală română va pleca pe la finele lui Ianuarie la Abazzia, unde se va întâlni cu monarhul Francisco Iosif, care de asemeni va sta aprópe o lună de zile în acea localitate.

Sărbarea Anului-nou în Bucuresc. Éta programa sărbării zilei de 1 Ianuarie v. 1899 în capitala română: La órele 10 și

11 m. M. S. Regele și A. S. R. principeel Ferdinand vor merge la sf. metropolie încunjuțați de casele lor civile și militare spre a asculta serviciul divin. Trăsura regală va fi escortată de un escadron de cavaleria. Vor asista la serviciul divin d-nii miniștri, d-nii președinți ai corpurilor legiuitoare și membrii prezenți în capitală, înaltele curți de cassăție și de compturi, curțile și tribunalele, d-l primar al capitalei cu consiliul comunal, d-nii oficiali generali și superiori, camera de comerț și funcționarii superiori. După serviciul divin M. S. Regele va trece în revistă garda de onóre, care va fi înșirată în curtea metropoliei. După aceea M. S. și A. S. vor trece în palatul metropolitan, unde I. P. S. metropolitanul-primat va presenta felicitările sale și ale înaltului cler M. S. și A. S.

Degradări cu duimul. „Ostdeutsche Rundschau”, organul lui Schönerer și Wolf, anunță, că toți acei oficiali în rezervă, cari în luna Noemvre a anului 1897 au luat parte la demonstrațiunile contra lui Badeni, fostul ministru-președinte austriac, au fost degradați de către tribunalul militar, pe motiv, că ar fi căutat cântece nepatriotice și ar fi strigat: jos cu Badeni!

Din Tulcea (Dobrogea) primim un apel subsemnat de d-l V. H. Frigătoru, în care ni se comunică, că d-sa ținând sémă de necesitățile dezvoltării industriei naționale, de abundența materiilor prime din țără încă neexploatare, și basat pe esperiențele, ce și-le-a câștigat, a aflat de bine a înființa o societate cooperativă anonimă pe acțiuni, spre a véna pescele pentru industriă și a-l pune în consumația atât în țără, cât și în străinătate. Statutele acestei societăți se vor forma în ziua de 6 și 7 Ianuarie 1899 în orașul Tulcea, unde va fi sediul societății, și atunci se va alege și consiliul de administrația.

„Figaro” confiscat. Marele diar frances „Figaro” din Paris a publicat în numărul dela 3 Ianuarie o caricatură, reprezentând un congres al animalelor. Animalele înfățișau de fapt capetele încoronate din Europa, căci fiecare dintre „congrisiști” purta corónă de domnitor pe cap, ba unii dintre ei erau desemnați cu atâta tendință, încât se puteau cunoște singuraticii domnitori. Impératul Wilhelm al Germaniei a fost desemnat în chipul unui animal exotic, pe capul lui cu chivera prusiană și sub nas cu mustați résucite. Nemții din Germania s'au supérat de acesta și autoritățile lor au ordonat, ca toate esemplarele din „Figaro”, cari au p'etrans în Germania să se confisce, căci impératul a fost prea afară din cale batjocorit.

Bal în folosul săracilor. Ni-se comunică, că balul orașului Brașov în favórea fondului orașenesc al săracilor se va ținé în 8 Februarie st. n. 1899 în casa de concerte. Dilele, în cari se vor ținé probele de dans, se vor face cunoscute mai târziu.

Predici: Poimâne (Vineri, în ziua de Anul nou) va predica în biserica sf. Nicolae din Scheit: părintele Dr. Vasilie Saftu.

Ex-regele Milan în Bihor. Din Eled, proprietatea contelui Eugen Zichy, se anunță, că ex-regele Milan a sosit acolo, ca óspe a contelui la v'ânătoare.

Cremațiunea în Pojun. O societate vienesă, care și-a pus de țință generalisarea cremațiunei, a cerut licență și dela orașul Pojun, ca să p'otă înființa un cuptor crematoric. Autoritatea orașenescă nu s'a opus cererei, însă în sinul poporațiunei s'a pornit m'șcare contra ei. În urmă însă comisiunea comitatensă a debătut afacerea și după discuțiuni vehemente a decis, să se construiescă cuptorul.

Unguri scandalagii. Cetim în „Timpul” din Bucuresc: Alaltă-eri s'a întâmplat în strada Isvor la mare scandal. Trei Unguri beți s'au dus la o casă să aștepte pe o Unguroică. Femeia, care mai avea puțină trébă în casă, neputând să vie la moment, bețivii se apucară de scandal; un sergent de stradă voind să-i gonescă, Ungurii săriră asupra lui să-l bată. Sergentul scóse

atunci tesacul și lovi pe unul din 'Unguri. Acesta cu ajutorul celor doi tovarăși, voi să trântescă jos pe sergent, spre a-l bate. Sergentul vădându-se în pericol, îi somă să se astîmpere, dăr bețivii nici gând nu aveau; atunci el trase un foc de revolver și răni la gât tot pe Ungurul pe care-l răniise cu tesacul. Cei alți doi Unguri au fugit, dăr au fost prinși și arestați. Rănitul a fost dus la spitalul Colțea.

Licitațiune pe cale de oferte. In cancelaria oficiului silvanal orașenesc din loc, se va ține în 25 Ianuarie st. n. la 10 ore a. m. o licitațiune pe cale de oferte pentru arădarea pe 3 ani a carierei de piatră (șurlău) din Lamba. Ofertele sunt a-se înainta numitului oficiu până la 25 Ianuarie n. la 9 ore a. m.

In locul felicitărilor de Anul nou.

Frumoasă inițiativă, de-a înlocui felicitările de anul nou cu anumite contribuții în scop de binefacere, o vedem pusă în practică și la Sibiu. Biroul Asociațiunii ne comunică lista mai multor contribuiri, ce au început a-se face în favorul „Casei naționale”, ca rescumpărare pentru gratulațiunile de anul nou. Ea este următoarea:

Lista

contribuțiilor pentru Casa națională, drept rescumpărare pentru gratulațiunile de anul nou.

Onoriu Tilea, inginer 10 corone, Dr. Corneliu Diaconovich, I secret. al Asociaț. 5 cor. Dumitru Florian, locotenent 2 cor. Ioan Imbuzan, oficial de finanțe 2 corone, Ilarion Muciu Urechia, oficial 4 corone, Dr. Ioan Stroia, profesor 2 corone, Dr. Octavian Russu, avocat 6 corone, Dr. Ilie Beu, medic 4 corone, Nicolau Togan, preot 2 corone, (toți din Sibiu); Dionisiu Florian, căpitan în Lăceșe 2 corone, Dionisiu Roman, proprietar în Mediaș 2 corone, Leontin Simonescu, secret. metrop. 4 corone, Iosif Sterca Șuluțiu, 10 corone, Jeanne Bădila, 10 corone, Nicolau Penciu, 5 corone, G. Dima, 4 corone, George Adam, cand. de avocat 2 corone, Iulian Popescu, cas-sar 2 corone, Dr. Nicolau Vecerdea, advocat 10 corone, (toți din Sibiu); Florea Bozgan, avocat în Caransebeș, 14 corone, Ioan Macellariu, proprietar în Sângătin 10 corone, Dimitrie Rebrean, 2 corone, Traian Roman și Ioan Rebrean, sergenți contab. la reg. 51 din Clușă câte 2 cor. Paul Ionescu, controlor în Caransebeș 2 cor. **Suma 120 corone.**

Sibiu, 10 Ianuarie n. 1899.

Dr. Diaconovich.

Expoziția din Paris.

Dintre monumentele, cari vor face senzația expoziției dela 1900 din Paris, primul loc pe terenul arhitecturii și al tehnicii îl ocupă podul numit „Țarul Alexandru” și cele două palate monumentale de pe câmpurile elyseece. Noul pod, care legă câmpurile elyseece cu bulevardul Invalișilor, nu influențază asupra vederii în mod atât de puternic, ca turnul-Eiffel înalt de 300 metri, care din punct de vedere științific formeză și așii obiectul celor mai minuțioase studii. Unul dintre arcurile podului este construit gata din piatră, ăr dintre cele 6 arcuri, 4 sunt în stadiul începutului. Se speră, că construcția de fier se va sfârși până la finea lui Februarie. După aceea vor urma numai lucrările de înfrumusețare, spre care scop numeroși artiști își pun toate silințele, ca să desăvârșescă opera.

Privitor la cele două palate, întrebarea principală a fost, cum se se edifice două opere monumentale într'un timp relativ foarte scurt. In 1878 palatul Trocadero a costat pe Francesi aproape de două-oră atâta timp ca acum. Nu trebuie uitat, că cele două palate, după sfârșitul expoziției, vor rămâne și mai departe. Lucrul cel mai greu ăr aproape gata și cupolele deja se înalță spre cer. Numai la frontispiciu au întârziat puțin cu lucrul, dăr aci iute vor isprăvi.

Dintre lucrările de pe țărmul drept al Senei, cari sunt demne de amintit, sunt „Cours la Reine” și „Quai dela Conférence”, o pōrtă uriașă, care conduce dela „Place dela Concordie” în expoziția.

Lucrările de pe țărmul stâng al Senei sunt cu mult mai înderēt. Gara cea mare de aici, care ar trebui să fiă în cea mai mare parte gata, stă încă neisprăvită. Acea gară formeză în expoziția unul din călcăele lui Achilles. Lângă gară se edifică halele claselor franceze și scheletele de metal ale edificiilor.

Pe câmpul Marte se fac lucrări foarte interesante cu privire la arangiarea mașinăriiilor. Este vorba, ca să se introducă o forță de 20,000 cai. Acesta reprezintă pe oră 200,000 mări metriche de aer și aproape 30 tone de cărbuni de pētră. Apaductele și aeroductele sunt aproape terminate, tot așa și cele două urlōie gigantice de câte 80 metri. Canalele subterane, cari conduc fumul în urlōie sunt de 2-60 m. largi, 2-70 m. afunde și mai lungi de 1500 metri.

Mulțămită publică.

Brașov, 30 Decemvre v. 1898.

Pentru masa studenților au mai intrat următoarele contribuțiuni:

Dela D-l *Mihail Cirlea* notar public în Abrud **fl. 50**; dela *F. A.* din Brașov **fl. 50**; dela D-l *Petru Pop*, jude reg., în Brașov **fl. 15**, echivalentul, prin care D-Sa se dispensează pe anii 1899, 1900 și 1901 de-a trimite felicitări de anul nou; dela D-l *Valeriu Bologa* dirigent al filialei „Albina” Brașov **fl. 5**. **Cu totul fl. 120.**

Primescă marinimoșii donatori cea mai călduroasă mulțămită pentru jertfa, ce o aduc cu atâta drag pe altarul culturii și umanității.

Diracțiunea școlilor medii gr. or. române.

Virgil Onițiu,
director.

Produțiuni și petreceri.

Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sêrăce din Brașov și Săcele arangeză și în anul acesta petrecerea de dans obișnuită în presara anului nostru nou, în 31 Decemvre st. v. 1898, 12 Ianuarie st. n. 1899.

Ne permitem a invita pe calea acesta pe toți aceia, cari voiesc să-și petrecă sêra anului nou, împreună, în o mare familie românească, aici în Brașov.

Invitări speciale nu se mai trimit. Petrecerea se ține în sala cea mare dela hotel „Orient” (Central Nr. 1).

Costumele naționale, pentru dame, sunt foarte de dorit.

Inceputul, 8 ore sêra.

Prețul 1 fl. de persoană: pentru studenți 50 cr.

Cu deosebită stimă

Pentru Comitetul Reuniunii.

Brașov, 16 (28) Decemvre 1898.

Maria I. Popea, *Dr. Ios. Blaga*,
presidentă. secretar.

Timereimea academică română din Șomcuta-mare și jur invită la petrecerea cu dans, ce se va arangia în sala ospetăriei din Șomcuta-mare Joi, în 26 Ianuarie n. 1899.

Comitetul arangiator: *Vasile Dragos*, avocat președinte; *Dr. V. Gyurko* vice-președinte, *Dr. Victor Colceriu* v.-președinte, *G. Micu cassar*; *E. Butean*, controlor; *R. Avram*, *Al. Brancovan*, *V. Butean*, *A. Dosa*, *T. Dosa*, *I. Gogia*, *C. Muste*, *V. Muste*, *A. Nilvan*, *Drd. V. Nilvan*, *Drd. A. Nistor*, *I. Tatar* — membri în comitet. Intrarea de persoană 1 fl. Venitul curat e destinat spre scop filantropic.

Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrudsat și jur invită la petrecerea cu dans, ce o va arangia în favorul școlii de fete rom. din Abrud, Joi în 19 Ianuarie st. n. în hotelul „Detunata”. Inceputul la 8 ore sêra. Prețul de intrare: de persoană 1 fl., de familie 2 fl. Suprasolvirile se vor chita pe cale diaristică. Abrud, în Ianuarie 1899. *Comitetul.*

Literatură.

„*Moda Ilustrată*”, ce apare în fie-care săptămână în Bucuresci, și care are aparința mai mult a unui diar frances redigiat cu mult gust și pricepere, ne oferă și în ultimul său număr nise grupuri de toalete foarte distinse și elegante și foarte potrivite anotimpului. Paltōne și jachete de croiala cea mai grațioasă, precum și diferite rochii și pălării; ca lucru de mână sunt de astă-dată tot obiecte croșetate. Partea literară variată și folositoare, ăr țiparul oferit gratuit reprezintă o rochiă și taliă pentru o fetiță de 5 ani.

Gramatică Germană, teoretică și practică, cuprindend afară de principalele reguli ale limbii germane: *teme, bucăți de cetire și conversațiuni*, precum și un *vocabular*, prelucrat pentru usul *Românilor* de *Ludovic Leist* (Deutsche Konversations-Grammatik für Rumänen); editată de *Jules Groos*, Heidelberg (Germania) 1899. Acestă gramatică este compusă după metoda cea mai nouă, *Gaspey-Otto-Sauer*. Se capetă în Bucuresci la librăriile *Stork & Müller* și *C. Sfetea*. Prețul 4 mărci.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1899

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fōiei nōstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 12 fl.
pe șese luni . . . . . 6 „
pe trei luni . . . . . 3 „

Pentru România și străinătate:

pe un an . . . . . 40 franci,
pe șese luni . . . . . 20 „
pe trei luni . . . . . 10 „

Abonarea se pōte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei.”

ULTIME SCIRI.

Budapeșta, 10 Ianuarie. Tractările de compromis, au luat cu diua de așii formă mai concretă. Toți delegații partidelor din opoziție au stabilit punctuațiunile pentru încheierea păcii parlamentare. Conferența a durat aproape 3 ore; ea a culminat în deplina armonie dintre delegați. S'a decis redactarea unui plan de compromis comun, cu care au fost însărcinați *Horanszky* și *Kossuth*. Asupra acestuia, partidele vor discuta separat.

Budapeșta, 11 Ianuarie n. Se crede, că consfăturile opoziției pentru stabilirea unui compromis nu vor rămâne fără succes.

Roma, 10 Ianuarie n. Săpăturile în torul roman au dat rezultatul, că s'a descoperit cel mai vechi monument roman, *mormântul lui Romulus*.

Washington, 10 Ianuarie n. Aici domnesce părerea generală, că situațiunea din Filipine este foarte critică. Sciri din Manila spun, că în lloilo rēsculații au închis stradele și au distribuit mari cantități de materii explosive, cu scop de-a nimici întreg cartierul comericiului în-dată ce Americanii vor începe atacul contra lor. Toți supușii străini s'au refugiat pe încruciaștorul engles „*Bonaventure*”. Proclamația lui *Mac Kinley* a fost primită cu batjocuri din partea rēsculațiilor. Impăcarea pare a fi imposibilă.

DIVERSE.

Etichetă englesă. De un timp încōce Anglia începe a da tonul atât în modă, cât și în obiceiurile sociale. Englesii au reinviat ărăși vechiul obicei, ca numele bărbatului și femeii să figureze pe una și aceeași cartă de vizită. Fetele tinere peste tot n'au cărți de vizită, căci Englesii cred, că mama trebuie tot-déuna să fie pe lângă fata ei. In privința formatului, damele folosesc de obicei cărți de vizită mari, bărbatului însă mici. — Alt obicei. De când femeile au ajuns la emancipația de așii, nu mai e lucru modern a merge de braț cu bărbatului lor. Esecțiune fac numai părechile, cari merg la cununie, și când vre-o societate mai mare se arangeză la masă. Bētrâni, firesce, sunt tare mănioși pe moda nouă, care dă cu piciorul la tot aceea din ce s'ar putē deduce, că femeia este avisată la sprijinul bărbatului. De-almintreleași în alte manifestațiuni esteriore s'a simplificat mult și multe. Invitările d. e. sunt foarte simple. Titulaturile lungi s'au eliminat. Un prinț engles a invitat pe oșpetii săi la o veselie cu joc ast fel: „Come und dance”. (Vino și danseză). Și aceste cuvinte le-a scris cu creonul. Singur obiceiurile curții englese au rămas neschimbate. Aici domnesce și acum eticheta spaniolă.

Menelik amoresat. Invingătorul rege al Abisiniei, *Menelik*, a făcut atât de mari progrese în civilizațiune, încât a început să se intereseze și de balerine și încă într'un mod destul de periculos pentru el, ca om căsătorit. S'a întâmplat adevă, că i-s'au aprins regelui călcăiele de-o balerină din Paris, cu numele *Blanca Deslys*. Acestă tineră cântăreță a însoțit pe prințul *Henric de Orlean* în expediția din Africa, ajungend împreună cu el până la *Harrar*, residența *Negusului*. Aci, după ce câștigă plăcerea mai multor somități abisiniene, primi invitare la curtea *Negusului*, ca să jōce și acolo. Prințul *Henric*, care se vede, că se teme de cele ce au să se întâmple, se sili destul să înduplece pe *dra Deslys* de-a nu primi invitarea, dăr n'a putut rēsbii cu ea. Succesele, ce le-a avut balerina înainte regelui, au întrecut tōte așteptările, căci regele nu nu mai a rămas încântat de representațiile ei, dăr a fost și răpit de ea. I-a dărut o casă și a înduplecat'o să rămână în *Herrar*, unde a dus zile bune, cum n'a mai avut în viața ei, bucurându-se de tōte grațiile și simpatiile regelui. Fericierea tinerei fete însă n'a rămas neturburată, căci soția *Negusului*, regina, nu s'a putut împăca cu acestă stare de lucruri și a început cu gura la *Menelik*, așa că în cele din urmă soțul încoronat, pentru ca să scape de predicele soției sale, a plecat la tabără, unde se află și astăzi. Cu el este însă și frumoasă fată, care dispune asupra inimii puternicului său curtesan.

Probă de cântare înaintea tribunalului.

Un domn, *W. Carter*, care trăiesce într'un suburbu din *Londra*, a citat dēunădile pe vecina sa înaintea tribunalului, ca să i-se interdică prin sentință judecătōrescă de-a mai cânta. Judele a găsit cererea prea esagerată și a întreat pe damă, dēcă cântă mult. „O oră dimineața și o oră sêra” rēspunse ea. „Numai două ore!” dīse judele, „acēsta nu este motiv pentru pīră”. Sêrmanul *Carter*, care cunoscea torturile și chinul acestor două ore din propria experiență, digestiunea conturbată, atacurile de nervi ș. a. afirmă, că judele nu pōte da o judecată drēptă, până ce nu va așii cu urechile lui proprii așa numita cântare a damei și de aceea incusata trebuie să cânte de probă. D ma, care ca multe altele, se amăgea cumplit asupra artei sale de a cânta, ăr fost gata să cânte o ariă. Abia a scos însă cele dintâi tacte din gură și judele și căpătă pe scaunul pe care ședea un tremuriciu așa de tare, încât intrerupse pe cântăreță cu gesturi desperete strigand: „Destul, destul, cauza e decisă!” Damei i-s'a interdis de a mai cânta.

CĂLINDARUL PLUGARULUI

pe anu 1899 se poate procura
dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov,
cu prețul de 25 cr. (cu posta 30 cr.)

(Vendătorii primesc rabatul cuvenit.)

Noul călindar, întocmit anume pentru trebuințele poporului nostru — în afară de partea calenderistică, cu târgurile, semnele timpului, diferite povește economice pentru fiă-care lună și alte multe, — cuprinde încă un bogat material cu articuli prețioși din sfera plugăritului, grădinaritului, a economiei de vite, a economiei casnice etc.; apoi din istoria lumii, poesii de dragoste,

eroice și glumețe de cei mai renumiți scriitori ai noștri; articuli și povește pentru păstrarea sănătății și averii etc. La fine urmăză diverse, glume și anuțuri. Pe pagina primă se află portretul nemuritorului Simion Bărnuțiu, ér în text o frumoasă biografă a lui. Doritorii de-a ave acest călindar se se grăbescă a și-l procura mai de timpuriu, ca se nu pățescă ca anul trecut, când mulți și-l'ar fi procurat, dér nu mai aveau de unde, căci se vându-se tôte esemplarele.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**.

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Ianuarie 1899.

Renta ung. de aur 4% 119.55
Renta de corone ung. 4% 97.90

Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% . 119.60
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2% . 100.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis. 121.—
Bonuri rural. ungare 4% 95.90
Bonuri rurale croate-slavone . . . . . 97.—
Impr. ung. cu premii . . . . . 160.—
Losuri pentru rez. Tisei și Seghedin . 138.40
Renta de argint austr. 101.60
Renta de hârtie austr. 101.40
Renta de aur austr. 120.20
Losuri din 1860. . . . . 140.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară . 939.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit. 390.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit. 359.60
Napoleondori 9 55 1/2
Mărci imperiale germane 59 02 1/2
London vista 120.45
Paris vista 47.87 1/2
Rente de corone austr. 4% 102.20
Note italiene 44.80

Cursul pieței Brașov.

Din 11 Ianuarie 1899.

Bancnota rom. Cump. 9.45 Vând. 9.49
Argint român. Cump. 9.40 Vând. 9.41
Napoleond'ori. Cump. 9.49 Vând. 9.53
Galbeni Cump. 5.60 Vând. 5.65
Ruble Rusesci Cump. 127.— Vând. 128.—
Mărci germane Cump. 58.50 Vând. —.—
Lire turcesci Cump. 10.70 Vând. —.—
Scris. fonc. Albina 5% 101.— Vând. 102.—

„Gazeta Transilvaniei“
cu numărul 5 cr. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurcu și
la Eremias Nepoții.

Preparatele de maltă pentru debili și bolnavi ale lui Johann Hoff.

Beutură sănătoasă de maltă a lui Johann Hoff.

Un mijloc de întărire la slăbiciune, la funcțiunea neregulată a organelor stomacului, peptului și forțe aprobat la recovalescență.

Prețul unei sticle 75 cr., 5 sticle franco 3 fl. 75 cr.

Mai mult de 10 ani cumpăr dela D-ta bere de maltă, cum și celelalte preparate de maltă. Singurul mijloc, care au însășat pe consorta mea. Vă rog am mai trimite.

Böger, Viena Hofmühlgasse,

Extract de maltă condensat a lui Johann Hoff.

Mijloc de vindecare pentru bólele plămânilor, catar la gâtles, tuse învechită. De recomandat cu deosebire ca medicament pentru copii bolnavi de organele respirației. Este plăcut de luat.

Prețul unei sticle 1 fl., 5 sticle franco 5 fl.

Preparatele de maltă al D-tale sunt adevărat medicamente bune și întăritore. Vă rog am trimite érași 5 litre Extract de maltă condensat, un Klgr. Chocoladă de maltă, 1/2 duzină bombóne de maltă pentru pept.

G. Fischer maior, Oradea-mare.

Ciocolată de maltă pentru sănătate a lui Johann Hoff.

Probată ca mijloc vindecător la slăbiciuni, anemie, nervositate, insomnie, lipsă de apetit. Are gust bun, este forțe hrănitore și are efect bun la copii slăbiți.

Prețul unui pachet 1 fl.

Ciocolata de maltă este forțe escelentă. Eu am ordonat această ciocolată la dureri cronice de stomac, gălbinare, ca bun succes.

Dr. Nicolei medic în Triebel.

Bombóne de maltă pentru piept a lui Johann Hoff.

Mijloc vindecător pentru tuse, răgușală, flegmă, cu deosebire la catar bronchial. Aceste bombóne se pot lua după plăcere, fără a împedeca mistuirea.

In cutie à 10 cr., și pachete à 30 cr.

De minune m'am vindecat de tuse cu întrebuințarea bombónelor de maltă. v. Zedlitz-Neukirch, Waldenburg.

Bombónele D-tale are efect escelent la suferințele de tuse și asthmă ale nevetei mele.

Busch, paroch, Weiskütz.

Deposite în Brașov: Farmacia, Victor Roth, Fr. Stenner, E. Kugler, E. Jekelius, Jul. Hornung, la prăvălia Demeter Eremias nepoții.

Depositul general pentru Ungaria: Apoteca **Josif v. Török**, Budapest, Király-utca 12.

Prospecte cu prețuri curente gratis și franco.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **orice comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI:

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tôte speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverche, in lotă mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

AVIS!

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potú face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

I. Trenul de persóne la 8 óre dim.
II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
III. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra

Dela Bucuresci la Brașov:

I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 5 óre 20 min. dim.
II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.
IV. Trenul de pers., la 9 óre 8 min. séra.

Dela Kezdi-Osorheiu la Brașov.:

I. Trenul de persóne la 8 óre 25 m. d., (are legătura în St. Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyires).

II. Trenul de persóne la 1 óra 51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. séra, (are legătura cu Ciuc-Szerda).

Dela Zêrnesci la Brașov (G. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt 6 óre 22 min. dim.
II. Trenul mixt la 1 óra 12 min. p. m.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

I. Trenul mixt la 5 óre 8 min. dimineața
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra.

Dela Brașov la Bucuresci:

I. Trenul de persóne la 3 óre 55 min. d.
II. Trenul mixt la 11 óre a. m.
III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradea-Clușiu) la 2 óre 19 min. p. m.

Dela Brașov la Kezdi-Osorheiu:

I. Trenul de persóne la 5 óre 19 min. dim. (are legătura cu Tușnad) Ciuc-Szerda. 3 ó. 15 m.

II. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m. (are legătura cu Tușnad-Ciuc-Szerda).

Dela Brașov la Zêrnesci (G. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la 9 óre și 5 min. a. m.
II. Trenul mixt la 3 óre 18 min. p. m.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul pu-

blicării unui anuiciu mai mult de odată se face scădemént, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi. istr. „Gazetei Trans.“